

Di cảo của văn hào Nguyễn Văn Vĩnh còn lại trong tình trạng tàn nát

Tác Giả: Tráng Thành

Thứ Tư, 27 Tháng 6 Năm 2012 12:14

Một trong số những nhân vật xuất chúng về cả trí tuệ và rộng đồng nghiệp Việt Nam đầu và giữa thế kỷ trước ghi nhận đã có những đóng góp rất lớn trong cuộc hiện đại hóa văn hóa Việt Nam là Nguyễn Văn Vĩnh (1882-1936)

Óai oăm thay, ông lại là một trong những người còn rất ít đồ vật để lại vì công chúng dường như. Theo nghiên cứu, di cảo của học giả Nguyễn Văn Vĩnh hiện đang ở tình trạng tàn nát và có nguy cơ biến mất, hủy hoại.

□

Bà tràng kể chuyện trai bài thơ của Nguyễn Văn Vĩnh, dựa theo bút tích và chữ ký của ông, tóm tắt truyện ngôn "Con cáo và con cò" của văn hào Pháp La Fontaine. Bộ vật thể đầu thế kỷ này hiện đã được gia đình lưu giữ, sau một thời gian thất lạc. (DR)

Lịch sử Việt Nam giai đoạn cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX có một ý nghĩa hết sức quan trọng, đặc biệt ví như biến đổi của một cuộc chuyển hóa quy mô lớn; nghiên cứu thay đổi đời sống đã diễn ra trong lòng chế độ thực dân và bộ phận Pháp đầu tiên ở Việt Nam, một mặt văn minh quốc gia nằm trong quỹ đạo của đời sống Trung Hoa, bước vào kỷ nguyên hiện đại.

Một trong số những nhân vật xuất chúng về cả trí tuệ và đồng nghiệp Việt Nam đầu và giữa thế kỷ trước ghi nhận đã có những đóng góp rất lớn trong cuộc chuyển hóa này là Nguyễn Văn Vĩnh. Óai oăm thay, ông lại là một trong những người còn rất ít đồ vật để lại vì công chúng Việt Nam, đặc biệt là miền Bắc Việt Nam trước năm 1975 và sau năm 1975 trên toàn

qục.

Quan nịm chính tḥng trong ṃt tḥi gian dài đã lên án Nguỵn Ṿn Ṿnh, vì ḅ coi là ng̣ọi c̣ng tác ṿi chính quỵn tḥc dân trên pḥng dịn ṿn hóa.

Tḥi gian trôi qua, ṃi quan ḥ gịa các qục gia liên quan đã có nhịu thay đ̣i, ṭ đ̣i đ̣ch chuỵn thành bè ḅn, nhu c̣u hịu bịt khách quan ṿ ḷch ṣ tăng lên... ; thái đ̣ đánh giá c̣c đoan và ḥp ḥi đ̣i ṿi các nḥn ṿt ḷch ṣ, ṿn cḥu búa ṛu c̣a quan nịm chính tṛ chính tḥng ṃt tḥi, đã và đang ḅ ṿt qua.

Cục đ̣i ḍn thân vì ṣ nghịp phát trịn cḥ Qục ng̣ và truỵn bá các giá tṛ c̣a ṇn ṿn minh pḥng Tây, cḥ ỵu là ṿn minh Pháp c̣a Nguỵn Ṿn Ṿnh, đang ḍn ḍn ṣng ḷi, và ngày càng tṛ thành ṃt đ̣i ṭng ḥp ḍn đ̣i ṿi gịi chuyên môn, cũng nḥ công chúng ṛng rãi.

Năm 2007 ra đ̣i ḅ phim ṿ Nguỵn Ṿn Ṿnh mang tên « Ṃn đ̣m ṿ ng̣ọi man di hịn đ̣i », ḅn ṭp, dài 215 phút, do đ̣o dịn Tṛn Ṿn Tḥy và nhà quay phim Nguỵn Ṣ Ḅng tḥc hịn, ṿi ṣ c̣ng tác và đài tḥ c̣a gia ṭc ṿn ḥo, đ̣c bịt là ng̣ọi cháu ṇi, ông Nguỵn Ḷn Bình, cũng là ng̣ọi xây ḍng ḳch ḅn cho phim. Năm 2007 cũng là năm ḳ nịm 100 năm ra đ̣i c̣a Đông Kinh Nghĩa Tḥc (1907), phong trào hịn đ̣i hóa đ̣u tiên ̣ Vịt Nam, mà Nguỵn Ṿn Ṿnh là ṃt nḥn ṿt quan tṛng. 2007 cũng là ḍp 100 năm ra đ̣i c̣a ṭ Đ̣ng C̣ Tùng báo (ṭ báo đ̣u tiên ḅng qục ng̣ ̣ mịn Ḅc Vịt Nam), do ông François-Henri Schneider ng̣ọi Pháp sáng ḷp, và chính Nguỵn Ṿn Ṿnh làm cḥ bút.

Nhịu ṇ ḷc ṣu ṭm và gịi thịu tṛc tác c̣a ṿn ḥo đã đ̣c tḥc hịn, đ̣c bịt do gia ṭc Nguỵn Ṿn Ṿnh và ṃt ṣ nhà nghiên c̣u, ṣu ṭp.

Trong ṣ nḥng nghiên c̣u công phu g̣n đây pḥi nḥc đ̣n lụn án tịn sĩ c̣a nhà nghiên c̣u ng̣ọi Pháp Emmanuelle Affidi mang ṭa đ̣ « Đông Ḍng Ṭp Chí (1913-1919), une tentative de diffusion du discours et de la science de l'Occident au Tonkin : l'interculturalité, un enjeu colonial entre savoir et pouvoir (1906-1936) » (ṭm đ̣ch là : Đông Ḍng Ṭp Chí (1913-1919), ṃt ṇ ḷc truỵn bá các hịu bịt và khoa ḥc Pḥng Tây ṭi Ḅc Ḳ : quan ḥ liên ṿn hóa – ṃt cục cḥi gịa tri tḥc và quỵn ḷc tḥi tḥc dân [1906-1936]).

Lụn án dày 793 trang này đ̣c ḅo ṿ năm 2006 ṭi đ̣i ḥc Paris Diderot – Paris 7. Đông Đ̣ng Ṭp chí, nḥ chúng ta bịt, là ṃt ṭn pḥm đ̣c nhịu nhà nghiên c̣u Vịt Nam đ̣u tḥ ḳ ghi nḥn có vai trò quỵt đ̣nh trong vịc nâng ṭm cḥ Qục ng̣, tṛ thành ṃt ngôn ngữ chính tḥc ṭi Vịt Nam, thay tḥ cho cḥ Hán. Bên c̣nh đó, đ̣i u mà nhà nghiên c̣u Emmanuelle Affidi mụn lý gịi, qua lụn án này, là vai trò đ̣c nḥt vô nḥ c̣a Ng̣uỵn Ṿn Ṿnh trong vịc truỵn bá các hịu bịt và giá tṛ c̣a ṿn minh pḥng Tây hịn đ̣i, đ̣c bịt qua vịc đ̣ch sang cḥ Qục ng̣ nhịu tác pḥm tiêu bịu c̣a ṇn ṿn cḥng Pháp.

Ng̣uỵn c̣i, nḥ ghi nḥn c̣a nhà ṣu ṭm Ng̣uỵn Ḷn Bình : " (...) Ng̣uỵn Ṿn Ṿnh ṛt chú tṛng không pḥi cḥ đ̣ch các tác pḥm ṿn ḥc học trịt ḥc ṭi tịng Pháp sang tịng Vịt nḥm đ̣m đ̣n ṣ nḥn tḥc ṃi cho ng̣ọi Vịt Nam, mà ông còn c̣ g̣ng cḥn ḷc các tác pḥm trong kho tàng ít ̣i c̣a ṿn hóa Vịt Nam tḥi đó đ̣ đ̣ch sang tịng Pháp ṿi ṃc đích cḥng minh và giúp ng̣ọi Pháp hịu đ̣c tâm ḥn ng̣ọi Nam", đ̣c bịt ṿi kịt tác Truỵn Kịu.

« Ṇc Nam ta mai sau này, hay đ̣ cũng ̣ cḥ qục-ng̣ » (ḷi ṭa Tam Qục Chí ḅn đ̣ch tịng Vịt 1909), câu nói ṇi tịng c̣a Ng̣uỵn Ṿn Ṿnh đ̣c nhịu ng̣ọi truỵn ṭng - ṃt ḳu g̣i hành đ̣ng mang dáng ḍp c̣a ṃt ḷi tiên tri -, ṿn còn là ṃt thách đ̣ cḥa đ̣y bí ̣n đ̣i ṿi vịc nḥn tḥc ṿ tịng Vịt, trong quá trình đ̣t bịn đ̣ tṛ thành ṃt ngôn ngữ qục gia.

Nḥng tṛc tác c̣a Ng̣uỵn Ṿn Ṿnh đã đóng góp nḥ tḥ nào vào vịc « cách ṃng » cḥ Qục ng̣ ?

Bên c̣nh nḥng thành công c̣a cḥ Qục ng̣ ít ai pḥ nḥn, nḥng ṿn ṇn c̣a ṇn ṿn hóa Vịt Nam đ̣ng đ̣i, nḥng ṿn đ̣ mà tịng Vịt hịn nay pḥi đ̣i ṃt tṛc các trào ḷu đ̣e đ̣a ṣ ṭn ṭi c̣a ṃt ngôn ngữ mang tính chụn ṃc... và c̣ nhịu gịi ḥn c̣a tịng Vịt pḥi cḥng không pḥi không có ít nhịu g̣c ṛ ngay ṭ giai đ̣n hình thành ngôn ngữ qục gia ṃi này ?...

Trong tḥi gian g̣n đây ṭi Vịt Nam, vịc khôi pḥc ḷi các di ṣn cḥ Qục ng̣ cụi tḥ ḳ XIX đ̣u tḥ ḳ XX, trong đó có di c̣o c̣a ṿn ḥo Ng̣uỵn Ṿn Ṿnh, ḅt đ̣u thu hút đ̣c ṣ chú ý c̣a công lụn. Đây là đ̣i u mà nhà nghiên c̣u Ḷi Nguyên Ân - ng̣ọi ṿa đ̣c c̣ trao gịi tḥng c̣a Qụ Ṿn hóa Phan Chu Trinh, vì công lao khôi pḥc tác pḥm c̣a Phan Khôi -, đã ví nḥ ṃt hành đ̣ng « tṛc ṿt », có nghĩa là ṃt đ̣i u c̣n đ̣c làm ṛt kḥn c̣p, tṛc nguy

Di c̣o c̣a ṿn hào Nguỵn Văn Vĩnh còn ̣ trong tình tṛng ṭn mát

Tác Giả: Tṛng Thành

Thứ Tư:, 27 Tháng 6 Năm 2012 12:14

---

c̣ ḥy họi nhanh chóng. Rõ ràng, cḥ có tḥ hịu đ̣ c̣ tḥ c ṣ và chính xác ṿ nḥ ng gì nḥ ng ng̣ i nḥ Nguỵn Văn Vĩnh đã làm, ṇu nḥ có đ̣ c̣ trong tay đ̣y đ̣ các ṭ lịu.

Ṃi đây ṭi Vịt Nam, ngày 17/2/2012 Qụ Văn hóa Phan Châu Trinh và Nhà xụt ḅn Tri tḥ c đã ṭ cḥ c ḥi tḥ o “Nguỵn Văn Vĩnh và hành trình cḥ Qụ c ng̣”, đ̣ bàn ṿ kị n ngḥ Nhà ṇ c Vịt Nam xem xét ḷy ṃt ngày trong năm đ̣ ḳ nịm cḥ Qụ c ng̣ (cḥ vịt Qụ c gia) và thành ḷp Ḥi đ̣ng khoa ḥ c c̣p Nhà ṇ c đánh giá toàn ḅ ṣ nghịp c̣a Nguỵn Văn Vĩnh.

Ngày 10/6/2012, Qụ Văn hóa Phan Châu Trinh và Nhà Xụt ḅn Tri tḥ c đã ḳt ḥp cùng ṿi gia ṭ c ḥ c gị Nguỵn Văn Vĩnh, ṭ cḥ c ḷ ḳ nịm 130 năm ngày sinh c̣a ông (15/06/1882 - 15/06/2012).

Ṭi bụi ḳ nịm này, nhà ṣ ḥ c Ḍng Trung Qụ c, cũng là ng̣ i am hịu ṿ ḷ ch ṣ báo chí cḥ Qụ c ng̣ Vịt Nam, có ṃt nḥn đ̣nh :

« Chúng ta ṃi có ṃt ṣ bài vịt, ṃt vài cụ c ḥi tḥ o, ṃt ḅ phim cḥ a đ̣ c̣ qụng bá... có đ̣ c̣ bao nhiêu ng̣ i hịu ṿ Nguỵn Văn Vĩnh đâu?! Chúng tôi bịt đã có nḥ ng ṇ ḷ c to ḷn và pḥ i là nḥ ng ṇ ḷ c to ḷn chúng ta ṃi hịu đ̣ c̣ con ng̣ i này.

Tôi bịt nḥ ng ṇ ḷ c c̣a con cháu c̣ Vĩnh trong vịc ṭp ḥp, tìm kịm ṭ lịu ṛt khó khăn, ṭn kém. Trong ḷu tṛ c̣a chúng ta có bịt bao nhiêu tài lịu, nḥ ng ṭ lịu ḷ ch ṣ liên quan đ̣n Nguỵn Văn Vĩnh còn đang đ̣ng trong kho ḷu tṛ c̣ trong ṇ c và nḥt là ̣ ṇ c ngoài, đ̣ c bịt là ̣ Pháp. Chúng ta ḥu nḥ cḥ a đ̣ng cḥ ṃ đ̣n đ̣ c̣ bao nhiêu. »

Ṿ di ṣ n c̣a Nguỵn Văn Vĩnh và tḥ c ṭ c̣a vịc ṣu ṭp và ḅo ṭn các tṛ c̣ tác c̣a ṿn hào, ṭp chí c̣a RFI gị i thịu ṿi quý ṿ ṃt ṣ nḥn xét và chia ṣ c̣a ông Nguỵn Lân Bình, ng̣ i nhịu năm công phu pḥ c đ̣ng ḷ i di ṣ n c̣a nhân ṿt ḷn lao này.

Ông Nguỵn Lân Bình (Hà Ṇ i)

Di c̣o c̣a ṿn hào Nguỵn Văn Vĩnh còn ̣ trong tình tṛng ṭn mát

Tác Giả: Tṛng Thành

Thứ Tư,, 27 Tháng 6 Năm 2012 12:14

Ông Nguỵn Lân Bình : « Đây (ṭ c̣ ṣ thị u ṿ ng ṃ t ṣ u ṭ m đ̣ y đ̣ ṿ tṛ c̣ tác c̣ a Nguỵn Văn Vĩnh – ng̣ i biên ṭ p) là ṃ t trong các lý do đ̣ y xã ḥ i đ̣ n cḥ tranh cãi ṿ vai trò ḷ ch ṣ c̣ a Nguỵn Văn Vĩnh. Ṭ i sao tôi ḷ i nói là ṃ t trong các lý do ?

Vì 30 năm lao đ̣ ng c̣ a Nguỵn Văn Vĩnh trên lĩnh ṿ c báo chí và văn hóa đã đ̣ ḷ i không bị t bao nhiêu di ṣ n.

Trong nḥ ng năm g̣ n đây, tôi mụ n nḥ n tḥ c ṃ t cách nghiêm túc vị c : cụ c đ̣ i lao đ̣ ng c̣ a c̣ Vĩnh đã vị t bao nhiêu bài ḅ ng tị ng Vị t và ḅ ng tị ng Pháp, đã đ̣ ch bao nhiêu cụ n sách, đã in bao nhiêu ṭ báo, đã có bao nhiêu bút danh, và đã đ̣ ch c̣ a bao nhiêu tác gị ?

Chính vì ḷ đó, nên hôm qua trong cụ c trao đ̣ i ṿ i anh, mang tính trò chuỵ n, tôi có nói là, tṛ c̣ đây trên báo Sài Gòn gị i phóng, khi Ḥ i đ̣ ng Nhân dân thành pḥ Ḥ Chí Minh đ̣ t tên con đ̣ đ̣ ng mang tên Nguỵn Văn Vĩnh ̣ qụ n Tân Bình, thì có ṃ t bài gị i thích, vì sao nhân dân thành pḥ HCM đ̣ t tên là đ̣ đ̣ ng Nguỵn Văn Vĩnh.

̣ trong đó, có chi tị t nêu lên là, Nguỵn Văn Vĩnh là ng̣ i đã vị t c̣ ṿ n bài báo. Sau này, tôi ḥ i bản khoản ṿ i con ṣ ṿ n ̣ y. Khi đi sâu vào, tôi nḥ n tḥ c là, ṛ t có tḥ là vì lòng kính tṛ ng đ̣ i ṿ i ṣ c lao đ̣ ng kḥ ng khị p c̣ a c̣ Vĩnh trong quá kḥ , đ̣ ḷ i ̣ n ṭ đ̣ ng sâu đ̣ i ṿ i xã ḥ i, cho nên, vì có tḥ là ṿ i lòng sùng bái mà ng̣ i ta đ̣ a ra con ṣ ṿ n.

Còn trên tḥ c ṭ , theo tḥ ng kê c̣ a tôi đ̣ n gị này, cũng cḥ a đ̣ đ̣ c nghiêm túc đâu, thì tôi tḥ y có ḅ y ṭ báo, trong đó có ba ṭ tị ng Pháp và ḅ n ṭ tị ng Vị t. Báo mà c̣ Vĩnh vị t nhị u nḥ t, liên ṭ c và ḥ tḥ ng nḥ t là ̣ trên ṭ Annam Nouveau.

Ṭ báo này ra đ̣ i năm 1931, nói là (đình ḅ n) năm 1936, nḥ ng tḥ c cḥ t là đ̣ n ḥ t năm 1935 là c̣ Vĩnh đã không còn đ̣ đ̣ u kị n (vị t), do ṣ o ép c̣ a nhà c̣ m quỵ n ṇ a ṛ i. Nḥ ng mà, cḥ trong năm năm c̣ a ṭ Annam Nouveau thôi, theo tḥ ng kê c̣ a các bác, các chú tôi, là đã có x̣ p x̣ 500 bài. Nḥ ng mà ṿ a ṛ i, tôi đã quỵ t đ̣ nh ḅ ng ṭ t c̣ kḥ năng, tôi ṣ sao ḷ i ṭ t c̣ các bài ký tên Nguỵn Văn Vĩnh trên ṭ báo này. Cho đ̣ n cách đây ṃ t tụ n, chúng tôi đã tḥ ng kê đ̣ đ̣ n 570 bài ṛ i.

Đi cò cò a văn hào Nguyễn Văn Vĩnh còn ở trong tình trạng tởn mắt

Tác Giả: Trạng Thành

Thứ Tư: 27 Tháng 6 Năm 2012 12:14

Phổ i khố ng đố nh là, nhố ng tở báo tiố ng Viố t cò a cò Vĩnh đố n nay, theo tôi biố t, ở các cò quan liú trố cò a nhà nố c cò n rố t ít, mố c dù hai mố i năm vố trố c, khi các bác tôi cò khố e mố nh (các bác bắ giố mố t hố t rố i), mà đi làm công viố c này, thì thố y cò n rố t nhiú u.

Đố c biố t là tở Đắng Cồ Tồng Báo là tở báo đố u tiên (cò a miố n Bố c) ra năm 1907, theo tôi đố c đố c biố t chính thố c chố cò n đứng mố t bố n trong liú trố .

Cò n mố t tở báo nố a cũng rố t hố p đố n tở t cồ nhố ng ai quan tâm nghiên cồ u là tở Đố ng Dố ng Tô p Chí. Tô báo này có thố do vai trò liú ch sồ và nố i dung đố c biố t cò a nó, vì đố c đắnh giá là tở đố u tiên hố ng đố n ngố i Viố t Nam làm văn bố ng chố quố c ngố , thì bắ giố tôi chố ng kiố n ngố i ta hố i tôi, có cò n khố ng đố ngố i ta mua chố ng hố n, hoố c ngố i ta trao đố i bán trố c mố t tôi, vố i nhố ng cái giá khố ng thố tồ ng tồ ng đố c.

Nhố vố y, chố cò n nhố ng tở báo tiố ng Pháp là cò n hy vố ng. Lý do cò n trong liú trố là bố i vì, đây là tiố ng Pháp nên ngố i ta khố ng đố c đố c. Vì khố ng đố c đố c nên ngố i ta khố ng hiú u đố c tở tồ ng thố c và quan đố m chính trố thố t cò a Nguyễn Văn Vĩnh.

Trong khi đố, Nguyễn Văn Vĩnh liú i gố i gố m tở t cồ nhố ng hiú u biố t cò a mình và lý tồ ng chính trố cò a mình vào trong nhố ng bài tiố ng Pháp.

Thì tôi thố y rố ng, vô hình chung, chố cò n liú i các tở báo tiố ng Pháp, nhố ng cho đố n lúc này, tôi vố n chố a nhìn thố y đố c tở Nord Journal (1908) và Nord Revue (1910). Hai tở báo này tở n tở i rố t ngố n, khố ng hố n gì tở đố u tiên mà cồ làm chố bút (Đắng Cồ Tồng Báo).

Tôi có đố c mố t sồ bài, liú y tở mố t sồ tở liú u khác, là trích tở ở trong Nord Journal và Nord Revue ra, mố i thố y rố ng, kồ cồ trong nhố ng tở báo tiố ng Pháp tở đố u thố kồ, thố mà Nguyễn Văn Vĩnh luồ luồ đố c p đố n mố t khía cồ nh là, hắ phố n đố u đố mố i ngố i hiú u đố c thố nào là “bình đố ng”, thố nào là “quố n” và thố nào “trách nhiú m”.

Mố t tở báo nố a, lúc này tôi cũng đố ý, nhố ng mà tôi chố a đố c nhìn thố y bao giố, đố là tở Hố c Báo do cồ làm chố bút. Nó ra đố i năm 1919, tở c là sau tở Trung Bố c Tân Văn. Tô Trung Bố c Tân Văn thì tôi thố y nhiú u ngố i có, và khi ngố i ta mua đố c, thì ngố i ta cũng trao đố i và khoe

Di c̣o c̣a vãn hào Nguỵn Vãn Vĩnh còn ̣ trong tình tṛng ṭn mát

Tác Giả: Tṛng Thành

Thứ Tư: 27 Tháng 6 Năm 2012 12:14

---

ṿi ṭoi, và tḥm chí, có ng̣ọi khi đ̣n tḥp ḥng c̣ Vĩnh, thì tḥy ṭoi không có thì bịu ṭoi ṃt ṭ nguyên g̣c đ̣ trong gia đình có ḷu tṛ ḅn g̣c.

Làm sao đ̣ tịp c̣n đ̣c (các vãn ḅn tịng Pháp cḥa có), cá nhân ṭoi không nḥt thịt pḥi tịp c̣n. Tḥ nḥt là, cái ṭm c̣a ṭoi không pḥi sâu đ̣n nḥ tḥ, tḥ hai là ṭoi không có ngọi ng̣, ṭc tịng Pháp. Ṭoi trình bày nḥng địu này là đ̣ nḥng ai quan tâm có tḥ tìm đ̣n.

Ḳt lụn ḷi là, trong cục đ̣i vịt báo c̣a c̣ Vĩnh, c̣ tịng Pháp ḷn tịng Vịt, qua các giai đ̣n, trên c̣ ṣ nḥng cái các bác, các chú ṭoi ṣu ṭp đ̣c, và nḥng cái ṭoi đang ḷy ṿ, thì ̣c cḥng có khọng 3.000 bài vịt.

Còn tác pḥm đ̣ch c̣a c̣ ṭ tịng Pháp ra tịng Vịt, thì cḥc cḥn bên Pháp có, đó là ṃt tḥc ṭ không có gì pḥi nghi ng̣i. Nḥng có ṃt tác pḥm mà cḥa tḥy ai khoe c̣, đó là tác pḥm “Tịn Xích Bích, Ḥu Xích Bích” c̣a Tô Đông Pha, c̣ đ̣ch ṭ Hán văn sang Pháp văn, thì cái đó, cḥc cḥ có ng̣ọi Pháp có thôi.

Ṭoi đ̣c bịt chính xác, ít nḥt có ba ng̣ọi Vịt Nam, gị ṃt ṣ ḷng ḷu tṛ liên quan đ̣n Nguỵn Vãn Vĩnh khá đ̣ ṣ. Thí đ̣ nḥ ṭoi đ̣c kḥng đ̣nh, có ng̣ọi có toàn ḅ ṣ báo c̣a Đông Ḍng Ṭp Chí cḥng ḥn. Có ng̣ọi gị đ̣c, và đã chào bán toàn ḅ Trung Ḅc Tân Vãn, chúng mình nói là ṿi ṃt cái giá, nói nôm na là, ṛt gịt mình. Có nḥng ng̣ọi ṣu ṭm sách c̣ thì đã ṭng ṭoi nḥng ḅn scan trang nḥt c̣a các tác pḥm (...).

Nḥng gì mà trong gia đình chúng ṭoi có, là do công lao c̣a các chú, các bác ṭoi đ̣c lòng tìm kịm ṣu ṭp, là ṃt ṣ ḷng, mà so ṿi cái con ṣ ṭoi ṿa nêu là không ḷn. Địu khó ṇa là làm sao đ̣ ḥ tḥng hóa nó ḷi, ṛi đ̣ mã hóa đ̣c, thì đây là pḥn công vịc ṭoi cũng không gịu gịm gì, là ṭoi ṿn c̣ ṿt ḷn.

Đ̣y là đã có ṣ giúp đ̣ c̣a nḥng ng̣ọi ḅn ṛt là chân tình, ṛt là nhịt tâm ṿi ṭoi, đã ḥu thụn. Tḥ nḥng mà, khó thì ṿn là ṛt khó. Đ̣y là cái địu ṭoi có tḥ phúc đáp ṿi anh liên quan đ̣n các vãn ḅn di c̣o c̣a c̣ Vĩnh. »

Ṭp chí ṿ di ṣn Nguỵn Vãn Vĩnh ṭm đ̣ng ̣ đây, chúng ṭoi xin ḥn quý ṿ tịp ṭc cḥ đ̣

Di c̣o c̣a ṿn ḥo Nguỵn Ṿn Ṿnh c̣n ̣ trong tình tṛng ṭn ṃt

Tác Giả: Tṛng Thành

Thứ Tư,, 27 Tháng 6 Năm 2012 12:14

---

ṇày trong ṃt ḷn ṭi.

RFI xin chân thành c̣m ̣n ông Nguỵn Ḷn Ḅnh đã dành tḥi gian cho cục pḥng ṿn hôm nay.

̣